

Prosociálne správanie

*Požiadavky
spoločnosti na
sociálne roly
človeka*

Novorodenec

- najväčšia starostlivosť
- najčastejšie domáce prostredie
- prevláda pokojný režim dňa
- maximálna rodičovská starostlivosť
- okruh ľudí - najbližší
- odkázaný na dospelých
- čisté prostredie

JEDNANIE A PRÍSTUP JE AKO V BAVLNKE

Dojča

- závislosť od matky – dospelých
- formovanie vzťahu rodič – dieťa
- sústredenie všetkej pozornosti na dieťa
- výchova - usmernenie v konaní
- dojčenecká bezmocnosť
- vychutnávanie pohody, pokoja
- maximálna rodičovská ochrana
- hygienické domáce prostredie
- pre rodinu je všetkým

VŠETKO SA TOČÍ OKOLO NEHO!

Batoľa

- maximálna rodičovská starostlivosť a pozornosť
- disciplína
- závislosť od dospelých
- vytváranie vzťahov
- rozšírenie okruhu ľudí, s ktorými sa stretáva
- zvýšená aktivita
- formovanie denného režimu
- zmierňuje sa závislosť na matke
- typická súrodenecká žiarlivosť
- samostatnosť v hre, objavovanie
- majetnosť v hračkách
- tvrdohlavosť

ZVÝŠENÁ AKTIVITA - VYŽADUJE VIAC POZORNOSTI!

Predškolský vek

- prvý styk so spoločnosťou - veľká skupina ľudí
- prispôsobenie sa spoločnosti
- rozumový vývin
- sociálne správanie – učenie
- zvýšenie disciplíny
- formovanie osobnosti - kamarátstva, získavanie rešpektu
- prvé stretnutie s veľkou skupinou rovesníkov, aj opačného pohlavia
- trucovanie
- zvedavosť
- prevládajú kamarátske vzťahy medzi rovnakým pohlavím
- učenie sa poriadku

FORMOVANIE OSOBNOSTI ČLOVEKA!

Mladší školský vek

- pohybuje sa v spoločnosti
- získava postavenie
- mení sa racionálne zmýšľanie, sociálne vnímanie
- prevláda prostredie rovesníkov
- snaha zapadnúť do spoločnosti
- budujú sa priateľstvá
- získavanie a udržiavanie postavenia
- mení sa hodnota seba samého
- spoločenská bytosť
- dôležité je oceňovanie
- adaptabilita na školu
- úspech
- opora v učiteľovi
- prekonávanie strachu a neistoty

PODRIAĎOVANIE SA PRESNÉMU REŽIMU DŇA

Starší školský vek

- duševný a telesný vývin
- osamostatňovanie
- zvyšuje sa záujem o kamarátov opačného pohlavia
- prvé lásky
- stráca sa záujem o rodičov, dospelých
- stráca sa záujem o školu
- pribúda starostlivosť, zodpovednosť
- prejavuje sa výbušnosť
- drzé svojské správanie
- tvrdohlavosť
- neposlušnosť

NASTUPUJE OBDOBIE PUBERTY

Puberta

- rozhádaná osobnosť človeka
- ovplyvnilný prostredím
- presadzovanie svojho názoru
- generačná priepasť
- závislosť na zovňajšku, vzhľade, hodnotení ostatnými
- prevládajú hádky, nezrovnalosti
- náladovosť
- prevláda spoločnosť kamarátov
- prispôbovanie sa spoločnosti kamarátom, inak ho odvrhnú

VÝVINOVO, CITOVO A SPOLOČENSKY NESTABILNÁ OSOBNOSŤ

Mladosť

- **formovanie budúcnosti**
- **triezvy pohľad na svet**
- **zodpovednosť**
- **oblíbená etapa života**
- **sám pyká za svoje činy**
- **osamostatňovanie**
- **nadobudnuté poznatky odovzdáva spoločnosti**
- **doterajšie nadobúdanie sa mení v produkciu**

ČLOVEK ZAČÍNÁ BYŤ PRE SPOLOČNOSŤ PRÍNOSOM

Dospelosť

- najväčší prínos pre spoločnosť
- zakladanie rodiny (vek, peniaze, rozum)
- úplné osamostatnenie
- starostlivosť o seba a rodinu
- skúsenosti
- zamestnanie – sebestačnosť zabezpečenie celej rodiny
  - - skúsené postavenie
- vyjadrovanie
- najdlhšie obdobie
- vážne vzťahy
- zodpovednejší
- nesie zodpovednosť za rodinu
- starostlivosť o rodičov
- zlepšenie vzťahov s rodičmi
- nadobudnutie majetku
- mierne odlúčenie od kamarátov a od partie

Staroba

- vyžaduje si starostlivosť a pozornosť najbližších
- cenné rady do života
- závislí od ostatných
- prevláda domáce prostredie
- znižuje sa výkonnosť
- „stará škola“
- dôverčiví
- rozvážne riešenie problémov
- zabezpečenie starostlivosti o majetok
- užívanie života
- veľa zdravotných problémov
- tvrdohlaví
- prevažuje oddych, pokoj
- stres zo zhonu, nepokoja a rýchleho spôsobu života dnešnej doby
- vlastní domácich miláčikov
- práca- televízia, časopisy
- niektorí aktívni
- starostlivosť o vnúčatá
- radi varia, prevládajú domáce práce

**STAROSTLIVOSŤ O ĽUDÍ V TEJTO ETAPE ŽIVOTA
ODZRKADĽUJE VYSPELOSŤ KRAJINY**